

14. SYYSKUUTA 2020

SAARIJÄRVEN ASEMAKAAVA-ALUEEN
MUUTOSALUEEN LUOTOSELVITYS
2020

RAHINANTTI MIA

Sisällysluettelo

1. Taustaa.....	2
2. Luontoselvitys.....	2
3. Muinaismuisto.....	2
4. Uhanalaiset lajit.....	3
4.1. Liito-orava.....	3
4.1.1. Liito-oravan uhanalaisuus.....	3
4.1.2. Menetelmät.....	3
4.2. Lepakot.....	3
4.2.1. Menetelmät.....	3
4.3. Kasvillisuus ja luontotyypit.....	4
4.3.1. Lajien uhanalaisuus.....	4
4.3.2. Luontotyypit.....	4
5. Luontoselvitys asemakaava-alue, Saarijärvi.....	4
5.1. [1] Herajärvi, Verkkolahti VP alue.....	4
5.2. [2] Pikku-Pentinniemi.....	6
5.3. [3] TY alue Leuhunranta, Ketunniemi.....	8
5.4. [4] Karhumäen VP alue.....	8
5.5. [5] Myllytien eteläosan VP alue.....	9
5.6. [6] Mansikkaniemi.....	10
5.7. [7] Palvasalmen VL alue.....	11
5.8. [8] Palvasalmen pohjoisempi VL alue.....	12
5.9. [9] Urheilutien VL alue.....	13
6. Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset.....	13
Lähteet.....	14
Liitteet.....	14

1. Taustaa

Saarijärven kaupungin keskustan asemakaavan tarkistus tehdään niissä kortteleissa, joissa asemakaava on todettu vanhentuneen, sekä niillä alueilla, jotka poikkeusluvin tai muutoin toteutuneen asemakaavan vastaisesti. Samalla tarkistetaan kohteet, jossa on asemakaavan teknisluonteista korjaustarvetta.

Asemakaavan muutostyötä varten on laadittu idea- ja yleissuunnitelmia, joiden avulla on tutkittu eri korttelialueiden maankäytön mahdollisuuksia.

Keski-Suomen ELY-keskus on antanut lausuntonsa 26.5.2020 Saarijärven keskustan asemakaavan muutosluonnoksesta ja todennut mm. luonnon osalta, että luonnonympäristöön on kaavaselvityksessä kiinnitetty varsin vähän huomiota, vaikka kaupunkiluonnon monimuotoisuus mielletään nykyisin tärkeäksi asiaksi sekä luonnon monimuotoisuuden, että ihmisten viihtyisän elinympäristön osalta. Luontoselvitykset eivät kata koko aluetta ja ovat suurelta osin yleiskaavatasoa. Olemassa oleva tieto on myös osin varsin vanhaa. Vähintäänkin ne alueet, joiden maankäyttö tulee kaavamuutoksen myötä muuttumaan, on syytä vielä käydä läpi ja tehdä luontoselvitys niiltä osin, kun aiempia tuoreita asemakaavatasoisia luontoselvityksiä ei ole käytettävissä (esim. Pikku-Pentinniemi, Ketunniemi ja Mansikkaniemi). Luontoselvityksissä on kiinnitettävä huomiota etenkin liito-oravan esiintymiseen. Liito-oravan lähimmät ympäristöhallinnon paikkatietojärjestelmissä olevat havaintopaikat ovat kaava-alueen länsipuolella Pentinlahden tuntumassa ja Matoniemen rannoilla. Kaava-alueilla saattaa olla liito-oravan kannalta potentiaalisia elinympäristöjä etenkin rannoilla. Lisäksi tulee harkita muiden kaupunkiympäristössä mahdollisesti esiintyvien luontoarvojen selvittämistä. Esimerkiksi hiekkaisen maaperän puolesta alueelta voisi löytyä arvokkaita paahdeympäristöjä. Virkistysalueita kaava-alueella on niukasti tiiviin kaupunkirakentamisen takia. Siksi olemassa olevan viheralueverkoston säilyttämiseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Annetun lausunnon perustella on tehty tämä luontoselvitys. Luontoselvityksen teki Saarijärven kaupungin ympäristösihteeri Mia Rahinanti, joka on tehnyt luontoselvityksiä vuodesta 2011.

2. Luontoselvitys

Luontoselvitys on tehty kiertämällä voimassa olevan asemakaava-alueen VP, VV, VL ja TY kohteet, joille on suunniteltu mahdollisesti tehtävän muutoksia keskustan asemakaavaan. Selvitykset tehtiin 7.7.2020. Alueelta on otettu myös kuvia. Luontoselvitys ei ole kattava linnuston, lepakoiden tai hyönteisten osalta. Myöskään esimerkiksi viitasammakoita ei ole voitu kartoittaa tällä ajanjaksolla. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaselvitysten osalta ei myöskään ole ollut paras mahdollinen ajankohta. Kasvillisuuden suhteen selvitysajankohta on ollut suotuisa.

3. Muinaismuisto

Alueella ei ole Museoviraston kulttuuriympäristön palveluikkunan muinaisjäänösrekisteritietojen mukaan tiedossa olevia muinaisjäänöksiä.

Muinaismuistolain (295/1963) 1 §:n mukaisesti kiinteät muinaisjäänökset ovat rauhoitettuja muistoina Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta. Ilman lain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäänöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty.

4. Uhanalaiset lajit

4.1. Liito-orava

4.1.1. Liito-oravan uhanalaisuus

Liito-orava (*Pteromys volans*, VU) on taigalaji, joka elää Suomessa esiintymisalueensa länsireunalla. Suomen eliölajiston viimeisimmässä uhanalaisluokituksessa (Suomen lajien uhanalaisuus, Punainen kirja 2019) liito-orava on luokiteltu vaarantuneeksi lajiksi (VU). Liito-orava kuuluu luontodirektiivin liitteiden II ja IV(a) lajeihin. Luonnonsuojelulain 49 §:ssä todetaan, että luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Lisääntymis- ja levähdyspaikka käsittää pesäpuiden lisäksi niiden läheisyydessä sijaitsevat suojaa ja ravintoa tarjoavat puut.

4.1.2. Menetelmät

Liito-oravan esiintymistä alueella kartoitettiin etsimällä lajin ruokailu- ja pesimäpaikoiksi sopivien puiden ja puuryhmien alta liito-oravan papanoita. Eriytyisen tarkasti tarkistettiin kolopuiden, metsikön suurempien kuusten sekä isojen haapojen tyvet. Lisäksi havainnoitiin mahdolliset puiden oksistoissa olevat pesärakennelmat. Liito-oravan käyttämän kolopuun alla ei aina ole havaittavissa jätöksiä, ja pesäpaikan lisäksi papanoita voi löytyä myös ruokailupaikkojen alta.

4.2. Lepakot

Suomessa tavattavat lepakkolajit kuuluvat EU:n luontodirektiivin liitteessä IV (a) lueteltuihin tiukkaa suojelua vaativiin lajeihin, luonnonsuojelulain 49 §:n mukaiset kiellot koskevat niitä. Kiellettyä on lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen.

Pohjanlepakko on Suomen yleisin lepakkolaji. Se on sopeutumiskykyinen lepakko, joka pystyy muita lajeja paremmin hyödyntämään myös uusia, ihmisen muokkaamia ympäristöjä. Pohjanlepakot saalistavat usein avonaisemmassa ja monimuotoisemmassa ympäristössä kuin siipat. Metsäaukiot, peltojen tai hakkuualueiden reunat, kallioalueet, pihapiirit, puistot ja kapeat tiet ovat tavallisia pohjanlepakon saalistuspaikkoja.

Viiksisiippoja on Suomessa kaksi lajia: viiksisiippa ja isoviiksisiippa. Lajit esiintyvät usein rinnakkain samantyyppisillä alueilla. Näitä ovat puustoltaan varttuneet kuusivaltaiset metsät, joissa siipat liikkuvat mieluiten valaisemattomien polkujen, hiekkateiden ja suojaisten pihapiirien tuntumassa. Myös lehdot sekä muut rehevät ja kosteat ympäristöt ovat tyyppisiä viiksisiippojen saalistusalueita. Lajit ovat pohjanlepakkoa herkempiä muuttuvan maankäytön aiheuttamille valo- ja tuuliolosuhteiden muutoksille sekä suojaisten siirtymäreittien ja saalistusalueiden katoamiselle.

Vesisiippa on Suomen etelä- ja keskiosissa yleinen pienikokoinen lepakkolaji. Se saalistaa vesistöjen rannoilla lähellä veden pintaa lentäen; mutta saattavat poiketa myös rantametsiin tai rantaluhdille. Vesisiippoja voi havaita myös piholla tai puustoisilla alueilla.

4.2.1. Menetelmät

Lepakoiden esiintyvyyttä ei tässä selvityksessä ole tehty. Mikäli maankäyttö selvitysalueella muuttuu merkittävästi, tulee lepakoiden esiintyvyys alueella selvittää. Merkittävää on säilyttää ranta-alueiden puustoiset kulkuyhteydet ja näiden muodostama suojaisuus, kuten liito-oravallakin. Lisäksi on merkittävää säilyttää puut, joissa on koloja tai linnunpönttöjä.

4.3. Kasvillisuus ja luontotyypit

4.3.1. Lajien uhanalaisuus

Rantalajiston uhanalaisuus (Suomen lajin uhanalaisuus, punainen kirja 2019). Rannat ovat tärkeitä toissijaisina elinympäristöinä perhosille, sammalille ja linnuille. Rannat ovat tärkeitä lisäksi kovakuoriaisille, kaksisiipisille ja putkilokasveille. Avoimien alueiden sulkeutuminen eli umpeenkasvu on uhanalaisille rantalajeille selvästi merkittävin sekä ensisijaisena uhanalaisuuden syyn, että uhkatekijänä. Sulkeutumiseen vaikuttavat monet tekijät, kuten vesien rehevöityminen ja rantojen perinteisen käytön, kuten niiton ja laidunnuksen väheneminen. Eniten avoimien alueiden sulkeutuminen uhkaa niitty- ja hiekkarantojen lajeja.

4.3.2. Luontotyypit

Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n nojalla suojeltavia luontotyypppejä. Verkkolahti VP-alueella on tervaleppäkorven piirteitä. Kuitenkin suurin kosteus alueelle tulee sinne johdetuista hulevesistä, eli alue ei ole luonnontilainen. Alueella myös kasvaa erittäin järeitä haapoja, sekä mm. koivua ja kuusta. Aluetta on hoidettu metsänhoitotoimin puistoalueena. Alue on myös hyvin pienialainen, vain yhden aarin laajuinen.

5. Luontoselvitys asemakaava-alue, Saarijärvi

5.1. 1. Herajärvi, Verkkolahti VP alue

Alue on lehtoa. Alueen maasto on kumpuileva ja keskellä aluetta on kosteikko. Rantaan vie kävelypolku. Ranta on matala ja hiekkapohjainen. Puusto alueella on järeää sekametsää. Alueella kasvaa iäkkäitä ja järeitä mäntyjä, kuusia, haapoja. Seassa myös nuorempia koivuja, haapoja ja leppiä. Rannassa kasvoi järeitä tervaleppiä.

Kuva 1. Verkkolahden rannan tervaleppiä.

Aluskasvillisuutena kasvoi kuivemmillä kohdilla vuohenputkea, rönsyleinikkiä, koiranputkea, metsämitikkaa, metsämarretta ja nurmilauhaa.

Kosteammalla kohdalla kasvoi punakoisoa, peltokiertoa, maitohorsmaa, korpikastikkaa, metsäalvejuurta, mesiangervoa, hiirenporrasta, suo-orvokkia, lehtokortetta, ojakellukkaa,

lehtomataraa ja riidenliekoa. Kaikkein kosteimmalla kohdalla kasvoi kotkansiipeä ja vehkaa. Rantavedessä kasvoi rantakukkaa, ulpukkaa, ahvenvitaa ja nuottaruohoa.

Kuva 2. Verkkolahden kosteikko.

Alue on soveliasta mm. liito-oravalle, mutta merkkejä liito-oravasta ei ollut. Kulkuyhteytenä ja kulkuyhteys muualle, eteenkin idän suuntaan tulee säilyttää. Tämä tarkoittaa, että ranta-alue tulee pitää puustoisena. Järeät tervalepät ja haavat tulee säilyttää, sekä iäkkäät männyt. Myös suoja- ja ruokailupuuston säilyttäminen on tärkeää (kuuset, lepät, pihlajat).

Kuva 3. Verkkolahti

Alueelle johdetaan tällä hetkellä Veikontien läheisyydessä olevien pihojen ja teiden hulevedet suoraan kahdella putkella. Toinen putkista on n. 40 cm ja toinen korkeammalla, noin 20 cm halkaisijaltaan. Näille vesille tulee rakentaa jatkossa parempi hulevesien pidätysallas, jotta hulevedet eivät ylivedenaikaan suoraan johtuisi Verkkolahteen.

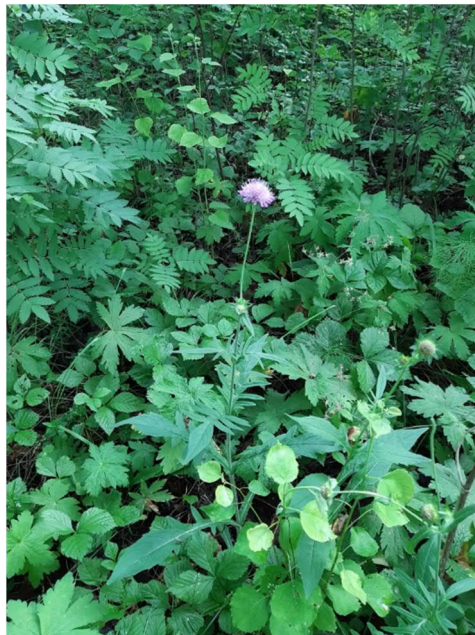
Kuva 4. Hulevesiputki Verkkolahden kosteikkoalueella.

5.2. 2. Pikku-Pentinniemi

Alueen luoteisosan ranta on hyvin rehevää, jossa kasvaa ranta-alpea, kurjenmiekkamesiangervoa, maitohorsmaa, lupiinia, korpikastikkaa, niittynurmikkaa, koiranputkea, myrkykeisoa, rantakukkaa ja viiltosaraa.

Kuva 5. Luoteisosan ranta-alue

Kuva 6. Ruususuoho

Rinteessä kasvoi hyvin järeitä mäntyjä ja haapoja, joiden ikä oli noin 100 -200 vuotta. Aluspuustona kasvaa haavan taimikkoa ja pihlajaa. Aluskasvillisuutena kasvoi paljon viljelykarkulaisia, kuten hernepensasta, koiranheisiä, terttuseljaa ja pihlaja-angervoa. Muita kasveja alueella olivat mm. lillukka, mesiangervo, pikkumatarana, maitohorsma, ruusuruoho, metsäkurjenpolvi.

Rannassa kasvaa iäkkäitä noin 100-150 vuotiaita mäntyjä, joiden juuristo on paljastunut eroosion johdosta. Männyistä yksi oli kaatunut keväällä ja toinen oli lähes veteen kaatuneena.

Kuva 7. Pikku-Pentinniemen rantamäntyjen paljastuneet juurakot

Alueen ylärinteessä kasvaa haapaa ja mäntyä, kiinteistön pihan reunalla-alueella kasvoi vanha jasmiinipensas. Alueella kasvoi runsaasti myös korpipaatsamaa. Harjurinne jatkui alueen itäosaan kuivempana. Harjulla kasvaa iäkkäitä mäntyjä ja mustikkatyypin kasveja.

Alueen kaakkoisosassa on vaha pellon pohjaa, jossa kasvaa harvakseltaan koivuja ja pihlajia, sekä nuoria männynntaimia. Aluskasvillisuus on suurimmalta osin maitohorsmaa, hietakastikkaa, metsäkurjenpolvea, hiirenvirnaa, lillukkaa, niittynätkelmää ja koiranputkea. Rannassa kasvaa iäkkäitä mäntyjä ja koivuja. Ranta-alueella kulkee pieni polku, kuten myös entisen peltoalueen ja harjurinteen vaihettumisalueellakin. Polut eivät ole runsaasti käytettyjä.

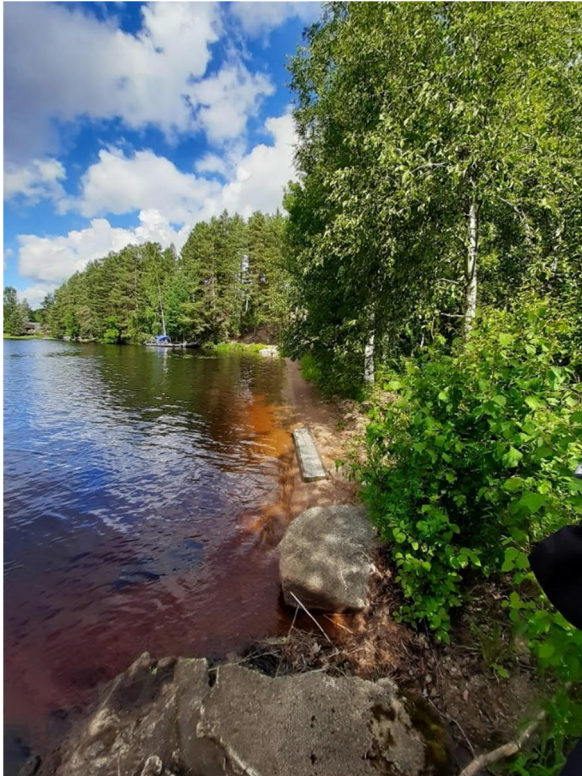

Kuva 8. Pikku- Pentinniemen vanhaa pellon pohjaa

5.3. 3. TY alue Leuhunranta, Ketunniemi

Alue on vanhaa teollisuusaluetta, joka on lähes kokonaan asfaltoitu. Asfaltoitu alue on huonokuntoinen. Alueen pohjois- ja kaakkoisosassa on varastorakennuksia. Keskellä aluetta on vanha rakennuksen pohjan betonirakenne ja laakasiilotyyppinen rakennelma. Aluetta rajaa lännessä ratapölkystä tehty penkere. Ketunhiekan rannan osa-alue idässä on luonnon hiekkarantaa. Ranta-alue niemessä on osin aikanaan rakennettu pengertämällä. Rannassa kasvoi noin 30 vuotiaita koivuja. Ketunniemen kaakkoisranta on rehevämpää. Rannassa kasvoi viiltosaraa, ranta-alpea, mesiangervoa ja metsäkastikkaa. Ranta on matala luonnonhiekkarata.

Kuva 9. TY-alueen rantaa luoteeseen

Kuva 10. Rantaa kaakon suuntaan

VL alue luoteessa on alaosaltaan OMT tyyppin metsää ja muuttuu ylärinteessä kuivahkoksi kankaaksi (Puolukkatyyppi ,VT) tyyppiä. Kasvillisuutena kasvaa mm. puolukkaa, kangasmaitikkaa, metsälauhaa ja seinäsammalta). Puusto on iäkstä, noin 90-100 vuotiasta männikköä.

5.4. 4. Karhumäen VP alue

Alue on harjumetsää, jossa kasvaa iäkstä, noin 90 -150 vuotiasta männikköä, seassa myös muutamia iäkkäitä koivuja, sekä nuorta harmaaleppää ja pihlajaa. Metsätyyppi on mustikkatyyppin (Mt) ja kuivan kankaan (variksenmarja puolukkatyyppi EVT) välillä vaihtelevaa. Alueella kasvaa runsaasti mustikkaa ja variksenmarjaa. Seassa kangasmaitikkaa, oravanmarjaa ja metsälauhaa. Jäkälistä, alueen korkeimmalla kohdalla kasvaa runsaasti sianpuolukkaa, hirsensarvijäkälää, sekä torvijäkälää.

Kuva 11. Harjumaastoa

Itäosan rinne on aikanaan jätetty ET alueen rakentamistyön jälkeen hyvin jyrkäksi ja aiheuttaa jonkin asteista putoamisvaaraa. Rinteessä kasvaa harmaaleppää, haapaa ja nuorta mäntyä. Rinne on suurelta osin avointa hiekkamaata, jossa vähän kasvaa jäkkiä, ahokeltanoa ja lampaan nataa, paikoin karhunsammalta. Rinteessä kasvoi syyskuussa myös puistopökkösientä.

Kuva 12. Hiekkarinne ET alueelle.

5.5. 5. Myllytien eteläosan VP alue

Alue on lähinnä jäänyt viherkaistaksi kahden asuinkiinteistötontin välille. Alueen painanteeseen johdetaan Myllytien alueen hulevedet. Alueen pohjoisosassa on hulevesikaivo, josta vedet johdetaan ranta-alueen ojaan. Hulevesiä alueelle tulee ajoittain hyvin runsaasti päätellen alueen kasvillisuuden lakoamisesta parin päiväisen sadejakson jälkeen. Hulevesioja on kivetty ja siihen on tehty pohjapatorakenne. Vesi purkuputken päässä oli jätevedelle tyypillisen harmahtavaa. Kasvillisuus alueella on runsasta. Ojassa kasvoi nokkosta. Muina kasveina alueella kasvoi

viiltosaraa, pullosaraa, metsäkastikkaa, ranta-alpea, mesiangervoa, ojakellukkaa, kurjenmiekkää, maitohorsmaa ja rantakukkaa.

Kuva 13 Hulevesiputken pää/pohjapato

Kuva 14. Myllytien ranta-aluetta

5.6. 6. Mansikkaniemi

Alueen pohjoisosassa kasvoi järeitä haapoja ja koivuja. Iältään puusto oli noin 70-90- vuotiasta. Alue on kauttaaltaan niitetty/ruoho ajettu. Ranta-alue on rehevää, jossa kasvaa koivua, harmaaleppää, pajuja, pihlajaa ja tuomea. Aluskasvillisuutena kasvaa maitohorsmaa, mesiangervoa, ojakellukkaa, metsäkastikkaa, metsäkurjenpolvea, sekä rannassa viiltosaraa ja kurjenjalkaa. Ranta oli kovapohjainen, vedessä kasvoi mm. ulpukkaa ja ahvenvitaa.

Kuva 15 Mansikkaniemi pohjoisosan ranta-aluetta.

Alueen kaakkoisosassa on jäteveden välipumppaamo, joka haisi vähän tarkasteluhetkellä koillisen suuntaan. Rannassa kasvoi haapoja, koivuja ja mäntyjä. Haapojen juurilla ei esiintynyt mitään liito-oravan elinpiiriin viittaavaa.

VV alueen ranta on rehevää lehtomaista rantametsää, jossa kasvoi järeitä haapoja (n. 90 vuotiaita), koivuja, mäntyjä ja iäkkäitä pihlajia. Muita puulajeja olivat nuoret harmaalepät, pihlaja ja pajut. Aluskasvillisuutena alueella kasvaa metsäkastikkaa, maitohorsmaa, mesiangervoa, ojakellukkaa, lillukkaa, metsäalvejuurta. Rannassa kasvaa runsaasti viiltosaraa, pullosaraa, sekä mesiangervoa, kurjenmiekkää, kurjenjalkaa ja rantakukkaa. Tämän alueen länsiosassa oli merkintä puhelin ja teleliikenteen kaapelista.

Kuva 16. Mansikkaniemen ranta-alue lounaisosa.

Alue olisi soveliaista liito-oravalle, mutta mitään elinpiiriin tai ruokailualueeseen viittaavia jälkiä ei löytynyt. Alueen pohjoisosa on kokonaan hoidettua nurmikenttää, jossa muutama koivu ja pihlaja.

5.7. 7. Palvasalmen VL alue

Ranta oli harvapuustoinen ja koostui lähinnä koivuista ja hopeapajusta, sekä nuorista harmaalepistä. Rantakasvillisuus oli sarainen ja kasvoi viiltosaraa ja pullosaraa. Muita kasveja olivat maitohorsma, koiranputki, mesiangervo, ranta-alpi, metsäkastikka, ojakellukka, sekä järvikaisla. Alueen viljelykarkulaisena löytyi saksankirvelikasvusto alueen keskiosasta.

Kuva 17. Palvasalmi etelän suuntaan

Kuva 18. Palvasalmi koilliseen

5.8. 8. Palvasalmen pohjoisempi VL alue

Ranta-alue on erittäin rehevää, lehtomaista aluetta. Puustona alueella kasvaa koivuja, tuomea, pihlajaa ja pajuja. Kasvillisuus oli lähes läpitunkematon. Rantakasvillisuus koostuu mesiangervosta, maitohorsmasta, metsäkastikasta, ojakellukasta, metsävirnasta, koiranputkesta, ranta-alvesta, viiltosarasta, pullosarasta, lehtomatarasta, suo-orvokista. Alueella kasvoi myös viljelykarkulaisena vuorikaunokkia ja terttuseljaa.

Kuva 19. Palvasalmen rantaa lounaaseen

Kuva 20. Palvasalmen rantaa koilliseen

5.9. 9. Urheilutien VL alue

Urheilutien VL alue on hiekaista harjualueetta, jossa kasvaa iäkkäitä mäntyjä ja seassa koivuja. Kasvillisuus koostuu mustikasta, puolukasta ja paikoin variksenmarjasta. Seassa kasvoi kangasmaitikkaa, oravanmarjaa, lillukkaa ja metsätähteä.

Alueen eteläosan rinne on kuivaa ja alueella kasvaa ketokasveja, kuten huopakeltanoa, variksenmarjaa, metsälauhaa, jäkkiä, nurminataa, ahokissankäpälää, kissankelloa, kangasmaitikka, pukinjuurta, peltomataraa ja ahomansikkaa. Viljelykarkulaisena euroopan alppitähteä. Alueen pohjoispuoli oli mäntyvaltaista mustikkatyypin kangasta.

Kuva 21. Urheilutien harjualueen päältä

Kuva 22. Kissankelloja alueen eteläosassa

6. Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

Koska selvitysalueella on aikaisemmin havaittu merkkejä liito-oravan esiintymisestä, tulee myös jatkossa puustoisten kulkuyhteyksien säilyminen ranta-alueilla turvata. Puustoisuus mahdollistaa myös sekä mahdolliselle liito-oravalle, että myös mahdollisille lepakoille niiden tarvitseman suojan. Lisäksi rantapuusto tuo asuinviihtyvyyttä alueelle. Selvitysalueen puusto on suurelta osin iäkästä ja hyvin järeää, joka antaa alueille myös oman arvokkuutensa. Alueen isot haavat ja männyt olivat hyväkuntoisia, eivätkä aiheuta vaaraa ympäristölleen.

Alueille ei olla tehty tarkempaa linnustoselvitystä, mutta selvitysaikana ei havaittu alueella esiintyvän lajeja, joiden reviirit tai pesäalue vaatisi erityistä huomiointia tai merkintöjä kaavoituksessa. Useimpien lajien reviirien sijainti vaihtelee vuodesta toiseen.

Pikku-Pentinniemen entinen peltoalue on käyttämätöntä "pakettipeltomaista" aluetta, muilta osin kuin niemen länsiosa, joka oli hoidettua nurmialuetta. Pikku-Pentinniemen niittyalueen luontoarvoja saataisiin kohennettua laiduntamalla esim. lampaita, jolloin alueen umpeenkasvu

saataisiin poistettua. Käytännössä tällaista olisi vaikea järjestää. Myös alueen niitto ja kasvijätteen poisto oikea-aikaisesti alueelta parantaisi monimuotoisuutta ja alueen luontoarvoja.

Pikku-Pentinniemen rantamäntyjen paljastuneet juurakot aiheuttavat muutamien mäntyjen kaatumisen. Varsinaista vaaraa nämä eivät kuitenkaan aiheuta tämän hetkiselä alueiden käytöllä. Kaatuneet männyt voidaan tarvittaessa poistaa, mutta muutoin männyt ovat maisemallisesti merkittäviä.

Selvitysalueelle kuului harjumetsiä, jotka ovat maisemallisesti ja virkistyskäytöllisesti merkittäviä kohteita. Harjumuodostumat ovat luode-kaakkosuuntaisia, pienialaisia, mäntyvaltaisia alueita. Varsinaisesti merkittäviä paisterinteitä ei ole muualla kuin Urheilutien varren VL-alueen etelärinteellä, jolla kasvoi paahderinteelle tyypillisiä kasveja (mm. ahokissankäpälä, huopakeltano ja kissankello). Paahdeympäristö oli kuitenkin alueelleenkin pienialainen.

Ketunniemen TY-alue on Saarijärven keskustaajama-alueen tiiviissä yhteydessä oleva entinen teollisuusalue, joka ei maisemallisesti ole tällä hetkellä edustava.

Jatkossa tulee kiinnittää enemmän huomioita myös hulevesien johtamiseen, jotta tulevaisuudessa lisääntyvien sateiden johdosta voidaan hulevedet johtaa hallitusti niin, etteivät nämä suoraan johdu Herajärveen tai Saarijärveen. Tulevassa hulevesisuunnitelmassa otattaneen nämä huomioon ja tehdään toimenpidesuunnitelma riittävien hulevesien pidätysmenetelmien rakentamiseksi.

Rakentaminen on voi aiheuttaa luontotyyppien ja elinpiirin heikkenemistä ja pirstaloitumista, ellei näitä oteta huomioon suunnittelussa.

Lähteet

Suomen lajien uhanalaisuus- Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö ja SYKE. Hyvärinen E.; Juslén A.; Kempainen E.; Uddström A. ja Liukko U-M.

Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018 osa 1-tulokset ja arvioinnin perusteet. Ympäristöministeriö ja SYKE. T. Kontula ja A.Raunio.

Retkeilykasvio uusi painos. Suomen luonnontieteellinen keskusmuseo. Kasvitieteen yksikkö. Uotila P.2012.

Suomen Lepakkotieteellinen yhdistys 2012: Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry:n suositus lepakkokartoituksista luontokartoittajille, tilaajille ja viranomaisille.

Liito-oravan huomioon ottaminen kaavoituksessa. 6.2.2017 YM1/501/2017

Luontotyyppisuojelelu nykytilanne ja kehittämistarpeet, Lakisäätöiset turvaamiskeinot. Suomen Ympäristö 5/2013. A.Raunio, S.Anttila, A. Kokko ja K. Mäkelä.

Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. Söderman T. Suomen ympäristökeskus. 2003.

Liitteet

Liite 1. Kasvillisuus ja lajiluettelo

Liite 2. Kartta selvityskohteista

KASVILLISUUSLUETTELO

KORTEKASVIT

Metsäkorte	(Equisetum sylvaticum)
Peltokorte	(Equisetum arvense)

SANIAISKASVIT

Hiirenporras	(Athyrium filix-femina)
Metsäimarre	(Gymnocarpium dryopteris)
Metsäalvejuuri	(Dryopris carthusiana)

MÄNTYKASVIT

Mänty	(Pinus sylvestris)
Kuusi	(Picea abies)

SYPRESSIKASVIT

Kataja	(Juniperus communis)
--------	----------------------

LILJAKASVIT

Oravanmarja	(Maianthemum bifolium)
-------------	------------------------

SUDENMARJAKASVIT

Sudenmarja	(Paris quadrifolia)
------------	---------------------

HEINÄKASVIT

Hietakastikka	(Calamagrostis epigejos)
Korpikastikka	(Calamagrostis purpurea)
Metsäkastikka	(Calamagrostis arundinacea)
Nurmilauha	(Deschampsia caespitosa)
Nuokkuhelmikkä	(Melica nutans)

KOISOKASVIT

Punakoiso	(Solanum dulcamara)
-----------	---------------------

KOHOKKIKASVIT

Puna-ailakki	(Silene dioica)
--------------	-----------------

KIERTOKASVIT

Peltokierto	(Convolvulus arvensis)
-------------	------------------------

HERUKKAKASVIT

Punaherukka	(Ribes rubrum)
Mustaherukka	(Ribes nigrum)

PAJUKASVIT/KOIVUKASVIT

Haapa	(Populus tremula)
Rauduskoivu	(Betula pendula)
Hieskoivu	(Betula pubescens)
Harmaaleppä	(Alnus incana)
Tervaleppä	(Alnus glutinosa)

NAAMAKUKKAISET

Nurmitädyke	(Veronica chamaedrys)
Rohtotädyke	(Veronica officinalis)
Kangasmaitikka	(Melampyrum pratense)

NOKKOSKASVIT

Nokkonen	(Urtica dioica)
----------	-----------------

RUUSUKASVIT

Kotipihlaja	(Sorbus aucuparia)
Tuomi	(Prunus padus)

Ahomansikka	(<i>Fragaria vesca</i>)
Poimulehti	(<i>Alchemilla vulgaris</i> coll.)
Ojakellukka	(<i>Geum rivale</i>)
Lillukka	(<i>Rubus saxatilis</i>)
Vadelma	(<i>Rubus idaeus</i>)
Mesiangervo	(<i>Filipendula ulmaria</i>)
Kurjenjalka	(<i>Comarum palustre</i>)
PURTOJUURIKASVIT	
Ruusuruoho	(<i>Knautia arvensis</i>)
POIMULEHDET	
Piennarpoimulehti	(<i>Alchemilla vulgaris</i>)
ASTERIKASVIT	
Huopakeltano	(<i>Hieracium pilosella</i>)
Ahokissankäpälä	(<i>Antennaria dioica</i>)
Sarjakeltano	(<i>Hieracium canadense</i>)
Syysmaitiainen	(<i>Scorzoneroides autumnalis</i>)
Pietaryrtti	(<i>Tanacetum vulgare</i>)
APILAT	
Puna-apila	(<i>Trifolium pratense</i>)
KELLOT	
Harakankello	(<i>Campanula patula</i>)
Kissankello	(<i>Campanula rotundifolia</i>)
KUISMAKASVIT	
Särmäkuisma	(<i>Hypericum muculatum</i>)
KURJENMIEKKAKASVIT	
Kurjenmiekkä	(<i>Iris pseudacorus</i>)
KUUSAMAKASVIT	
Lehtokuusama	(<i>Lonicera involucrata</i>)
JASMIKKEET	
Pihlajasimake	(<i>Philadelphus coronarius</i>)
HERNEKASVIT	
Hiirenvirna	(<i>Vicia cracca</i>)
Siperian hernepensas	(<i>Caragana arborescens</i>)
KURJENPOLVIKASVIT	
Metsäkurjenpolvi	(<i>Geranium sylvaticum</i>)
KÄRSÄMÖT	
Siankärsämö	(<i>Achillea millefolium</i>)
LEINIKKIKASVIT	
Niittyleinikki	(<i>Ranunculus acris</i>)
MYKERÖKUKKAISET	
Huopaohdake	(<i>Cirsium helenioides</i>)
Suo-ohdake	(<i>Cirsium palustre</i>)
ORVOKKIKASVIT	
Suo-orvokki	(<i>Viola palustris</i>)
HORSMAKASVIT	
Maitohorsma	(<i>Epilobium angustifolium</i>)
Letohorsma	(<i>Epilobium montanum</i>)
SARJAKUKKAISKASVIT	
Karhunputki	(<i>Angelica sylvestris</i>)

	Suoputki	(<i>Peucedanum palustre</i>)
	Myrkkyykeiso	(<i>Cicuta virosa</i>)
KANERVAKASVIT		
	Mustikka	(<i>Vaccinium myrtillus</i>)
	Puolukka	(<i>Vaccinium vitis-idaea</i>)
	Variksenmarja	(<i>Empetrum nigrum</i>)
	Kanerva	(<i>Calluna vulgaris</i>)
MATARAT		
	Pikkurantamatar	(<i>Gallium palustre</i>)
	Paimenmatara	(<i>Gallium album</i>)
PAATSAMAKASVIT		
	Korpipaatsama	(<i>Rhamnaceae frangula</i>)
TALVIKIT		
	Isotalvikki	(<i>Pyrola rotundifolia</i>)
	Pikkutalvikki	(<i>Pyrola minor</i>)
RANTAKUKKAKASVIT		
	Rantakukka	(<i>Lythrum salicaria</i>)

SAMMAL-, JÄKÄLÄ-, KÄÄPÄ JA LINTULUETTELO

JÄKÄLÄT

	Harmaaröyhelöt	
	Harmaaröyhelö	(<i>Platismatia glauca</i>)
	Harmaaporonjäkälä	(<i>Cladina rangiferina</i>)
	Hirvenjäkälä	(<i>Cetraria</i>)
	Torvijäkälä	(<i>Cladonia</i>)

KÄÄVÄT

	Kuhmukääpä	(<i>Phellinus punctatus</i> syn. <i>Fomitiporia punctata</i>)
	Arinakääpä	(<i>Phellinus igniarius</i>)
	Taulakääpä	(<i>Fomes fomentarius</i>)

PÖKKÖSIENET

	Puistopökkösieni	(<i>Mutinus ravenelii</i>)
--	------------------	------------------------------

SAMMALET

Liekosammalet

	Korpiliekosammal	(<i>Rhytidiadelphus subpinnatus</i>)
--	------------------	--

Kerrossammal

	Metsäkerrossammal	(<i>Hylocomium splendens</i>)
	Seinäsammal	(<i>Pleurozium schreberi</i>)

Lehväsammalet

(Plagiomnium)

Rahkasammal

	Korporahkasammal	(<i>Sphagnum girgensohnii</i>)
	Haprarahkasammal	(<i>Sphagnum riparium</i>)

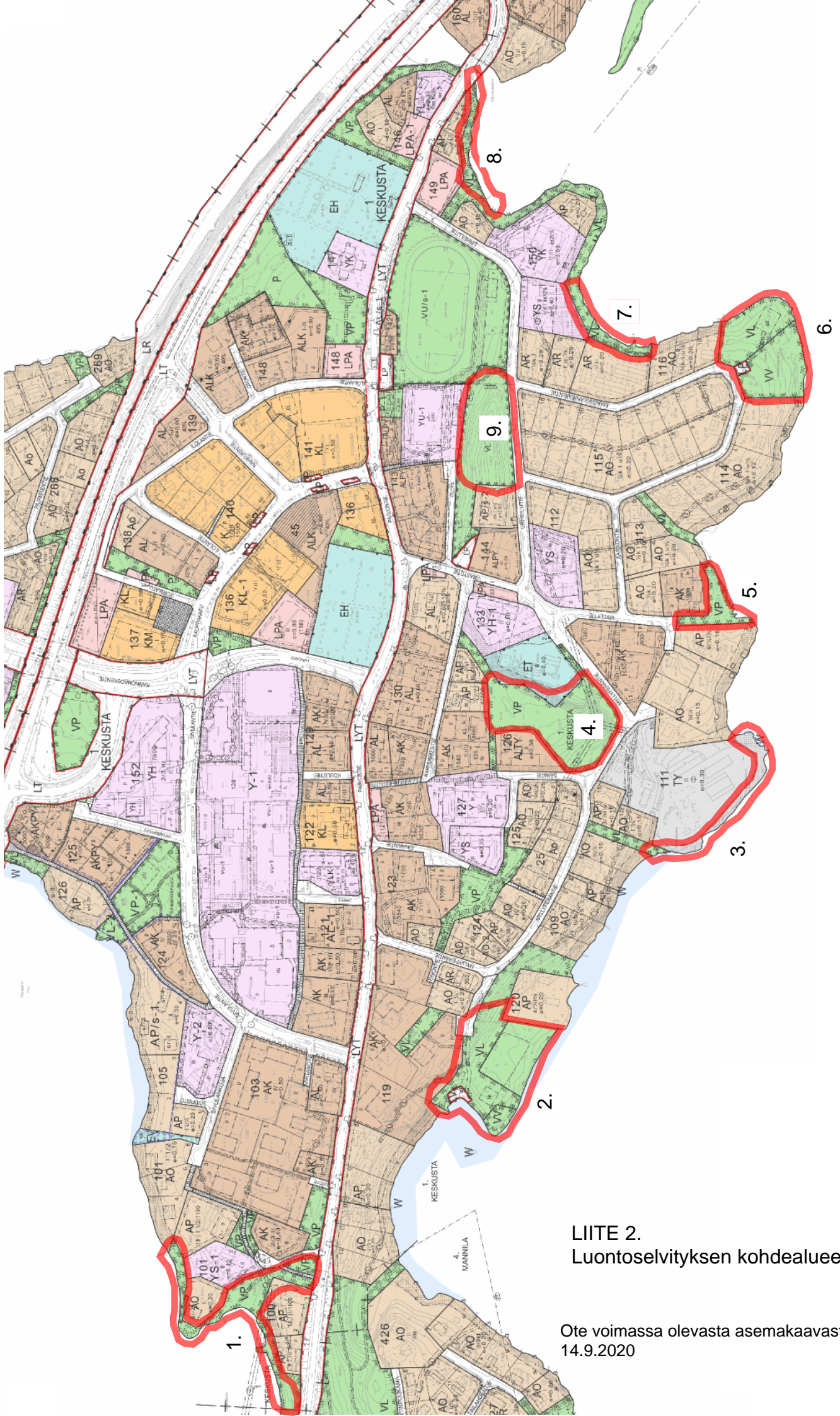
Kynsisammalet

(Dicranum)

LINNUT (selvityshetkellä tavattuja)

Käpytikka	(Dendrocopos major)
Peipponen	(Fringilla coelebs)
Tiltiltti	(Phylloscopus collybita)
Sinihiainen	(Cyanistes caeruleus)
Laulurastas	(Turdus philomelos)
Räkättirastas	(Turdus pilaris)
Mustarastas	(Turdus merula)
Pajulintu	(Phylloscopus trochilus)
Harakka	(Pica pica)

LIITE 2.
Luontoselvityksen kohdealueet

Ote voimassa olevasta asemakaavasta
14.9.2020